

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredni ponedeljki in nove po praznikih, ter vojna po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od štiritropne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Frano Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

✓ Bolgarski glasovi o Turčiji.

Pač je veselje za vsacega Slovana slišati, kako lepo se uže razvija na Bolgarskem slovanski duh, bodi si v civilnej, bodi si v vojni upravi. Da, lepo se razvija pod ruskim vodstvom in pokroviteljstvom, a popolno se ne razvije, dokler bode tlačila turška mora cele bolgarske pokrajine v diplomatične Rumeliji. Z osodo evropske Turčije je osko spojena osoda Bolgarske, in zatorej je gotovo zanimivo kar piše oficijalni bolgarski organ „Marica“ o sedanjem položaju Turčije.

„Drugi narodi in vlade morejo gledati na zdajanje Turčije z ravnodušjem, brezskrbnostjo, da še celo z radostjo, zato ker jih k temu nagibajo materialni interesi, in ker nimajo nikakih posebnih namenov na vzhodu. Jedni izmed njih imajo v Turčiji samo trgovinske interese, kateri se dajo lahko spremeniti, posebno zatagadelj, ker ministri in konzuli pri tem ničesa ne izgubé. Drugi imajo v Turčiji plemenite sovražnike, trpeče pod gospodujočo anarhijo; ti imajo torej, še uzrok še za dolgo časa podaljšati to anarhijo zatagadelj, da bi še delj časa trpela plemena, katera oni preganjajo.“

„Bolgarski interesi v Turčiji so pa čisto drugačni: Bolgari osvobodene kneževine imajo v Turčiji dva milijona bratov, dva milijona trpinov, kateri pomalajo roke, da bi se izbavili iz nesnosnega jarma.“

„Mi vemo, da je namen turške diplomatične zveze — ohraniti gospodstvo turškega elementa nad kristijani in se ustaviti vsacemu prestrojevanju v Turčiji.“

„Mi vemo iz skušnje, kako dobro je organizovan turški narod v tem oziru, kako krepko je zvezan v jedno celoto, kako sestavlja on jedno telo, ki je zmirom pripravljeno poslušati svoje načelnike, in po črki spolnjevati njih po velja.“

„Mi vemo iz skušnje, da je turško duhovenstvo cement, ki skrepljuje vse dele tega naroda, da sta tam, kjer prebiva, pet turških družin — mošeja in hadža, in da so softe, ki potujejo po turškem cesarstvu — fanatični agenti carigradskih načelnikov in prvakov.“

„Mi vemo, ker smo videli z lastnimi očmi, da so tačas, ko se je prvokrat vzdignilo gibanje v Panagurišti, carigradski emisarji kar na jedenkrat prišli z orožjem Martini-ovskim v Plovdiv, in podkurili turško prebivalstvo, da bi zbrisalo ono bolgarski narod z obraza zemlje.“

„Mi vemo, da je bil sanšefanski dogovor komaj podpisan, in uže so carigradski agenti podšuntali Pomake v rodopskih gorah proti ruskim oblastim, in napolnili Evropo s tožbami in protesti proti temu dogovoru. Mi smo videli, da so, ko je imela Avstrija zasesti Bosno in Hercegovino, carigradski emisarji prišli v te dve pokrajini, in organizovali vstanek proti

Avstriji. Mi vemo, da so zlasti ti emisarji podkurili tudi Albance proti Srbiji in Črnej gori, z namenom tema dvema kneževinama ni pediti zemlje ne odstopiti.“

„Mi vidimo tudi zdaj, da je Ali-paša, šedši mirit Albance, postal žrtev te stranke, ki je prava vladarica Turčije, in ima za sobo vso ljudsko maso.“

„V Turčiji se nahaja poleg vlade visoke porte, ki je le sama senca — druga vlada — vlada soft, dejanski državni gospodar, ki ima v rokah tiskanje kreditnih biljetov, carigradski arzenal, puške, topove, in mirno deluje pod senco oficijalne vlade. Visoka porta je prosto orodje te vlade, in je le zatagadelj, da se goljufa Evropa, da se dobiva čas, in da je softam mogoče delovati proti naredbam evropskih držav. Člani te skrivne vlade so znani vsacemu: to so člani tako imenovane „mlade Turčije“, kateri so si pri svojem potovanju po Evropi pridobili le zavist k evropski omiki, in skrajno sovraštvo h krščanstvu.“

„K tej stranki se približujejo zdaj vsi turški ministri, kateri vladajo v Turčiji od dobe Mahmud-Nedima-paše, in vsi mladi uradniki po pokrajinah, katerih želje in prizadevanja so nam popolnem znane, ker smo se jih učili spoznavati pri delu.“

„Člani vlade soft so po svojem opraviu revolucionarji; njih gaslo je: „après nous le déluge“, in njih ideal: epikureizem. Oni so pokrovitelji razbojnikom, klatežem in vsem društvenim sovražnikom. V njih delih se še nikdar nij zapazila želja po društvenem redu, po napredku.“

„Oni izmed njih, ki so gospodovali v Carigradu, so imeli jedno samo strast, in ta je bila grabež, s katerim so pogubljivali državo, in jo tirali v bankerot; ti, ki so imeli upravo v provincijah, so podpirali razbojnike, preganjali kupce in premožne ljudi, učitelje in učilšča, in vse, ki so delovali na korist kraja. Nevoščljivi so bili onim, ki so bili bolj omikani in premožni, ter so jih preganjali.“

„Evo, taki so ljudje, ki vladajo zdaj ostali del turškega cesarstva; tem ljudem je izročil berlinski kongres uvesti reforme v provincijah, ki so še Turčiji ostale. Da, tem, ki so Turčijo pogubili, se predlaga, poskrbeti za nje blagostanje; tem, ki so napravljali povsod anarhijo, se izroča uvesti red. Kongres nalaga skrb za disciplino, blagostanje in varnost onim, ki so rabili moč in fanatizem bašibozukov v to, da bi se ustavljali vsacemu preobraževanju, in vsacemu napredku. S kratka, kongres je postavil čredi volka za pastirja.“

„... Poročila, ki jih dobivamo iz Tracije in Macedonije, nas ne morejo narediti ravnodušnih glede trpljenja tamošnjih naših bratov. Kadar ministre na kosce režejo,

kaj ostaja stoprav za „gjavra“, za te Bolgare, ki so vojno prouzročili. Njih življenje in premoženje je odvisno od proizvolja (muth-wille) albanskih čet, vladnih uradnikov in grekomanov — čorbadžijev in mitropolitov. Mi moramo protestovati proti krivičnim zaključkom berlinskega kongresa, in se potruditi na vso moč, premeniti te zaključke v korist človeštva.“

„Ne silijo nas slavljudni in rodoljubni nameni obsojevati določbe berlinskega traktata, temuč sili nas čisto človekoljubje, s katerim se Evropa neprenehoma hvali.“

„Naj moč obvaruje življenje naših bratov v Traciji in Macedoniji, naj se spolnijo pravične želje — in ves svet jim bode ploskal z rokami. A do tistega trenutka je pa naša dolžnost delovati proti temu traktatu, in si prizadevati z vsemi postavnimi sredstvi, da se popravi.“

Tako govori bolgarska „Marica“, katera je izraz narodne inteligence in bolgarskih prvakov. „Ruskemu Miru“ se pa piše z Bolgarskega: „Macedonski Bolgari so sklenili vse napraviti, samo ne umirati počasno sredi peklenškega življenja in nečloveških muk. Nekateri so pribežali v Carigrad, tam sestavili nekak klub, in si skušajo dobiti zaščito s tem, da so prosili za posredovanje papeža.“

Zares je mučno življenje Bolgarov, ali življenje Turčije se bo kakor se vidi iz Maričinega popisa, kmalu prekratilo, in Bolgari bodo vskliknili: „le jour de gloire est arrivé“.

Nekdo.

Iz Bosne in Hercegovine.

Vsled uspehov naše vojske v Bosni, podel je Turke — če „Pol. Corr.“ prav poroča, v okraji Novega pazara tak strah, da so mesta Plevlje, Prepolje in Sjenica popolnem pripravljena, udati se Avstrijcem. Sicer pa isti vir pravi, da Turki pošiljajo tja nove vojske.

Iz Travnika se javlja 8. okt.: Denes so se slovesno delile hrabrostne medalje mej podoficirje in vojake. Poveljnik kora je prej vojake ogovoril in dejal, da so bili vojaki zmirom zmagoviti, in da nijso nikoli nazaj vzmi-kali. Razdeljeno je bilo 12 večjih in 87 malih srebrnih medalij.

Iz Doboja se piše o razoroženji Tešanja: naša vojska je 30. septembra obkolila Tešanj, večina je ostala zunaj mesta, en del je pa v mesto šel, da orožje pobere. V jednej uri je moral prvi voz poln orožja pripeljan biti, če ne, žugal je poveljnik gm. Mingazzi, da bode mesto bombardiral, in res je kanone napravil proti mestu. — Mesto se je preiskalo natanko; deske s tlakov so se odtrgovale, mošeje preiskale, haremi pregledali: celo v neke grobove so šli gledat.

Iz Sarajeva piše judovsk vojak v magjarsk list, da je bil ukvartiran pri sarajevskem judu, in ta mu je pravil, kako izraličanje v Bosni mislijo o okupaciji. Židovi so Avstrijcev veseli, a pripovedujejo, da Mohamedani mej soboj govoré, da bodo naše vojake in našo vladu iz dežele zapodili predno bode mesec obtekel, če pa ne v enem mesecu, pa v petih, če v petih ne, pa v jednom letu, dveh, petih ali petdesetih letih! Potem se bomo maščevali, pravijo Mohamedci, nad vsemi onimi, ki so od nas odpali in Avstrijce prijazno sprejeli. — Na ugovor, da jim so in bodo naši vse orožje pobrali, dejal je bosenski žid, da imajo Turki še dosti orožja skritega in vstaje so še vedno mogoče.

Iz Mostara 3. okt. [Izv. dop.]

Ravno ko to pišem, odvede zopet jedna kompanija od nas 2 turška vstaša na morišče, da ju tam usmrti, menda bode kmalu konec teh žalostnih prizorov!

V konaku (vladnem poslopji) smo tukaj lep in velik kanon našli, ki so ga Turki v zlatej dobi svojega vladanja iz Dunaja odpeljali; napis je:

„Maxim. Sec. — arhidux Austriae
Opus Friedr. Christ. Löffler.“

spodaj je lep petelin z napisom:

„Ich bin der Han,
Ein redlich Man,
der krahnen kan,
dat türken u. Mavren
zu Boden gan.“

Zdaj je ta stari našinec zopet v rokah pravega gospodarja čez toliko let!

Iz Dolnjega Vakufa 30. sept.

(Pismo slovenskega oficirja.)

Na maršu proti Livnu prišel mi je ukaz od divizijskega vodstva, da moram s polovico kompanije zaradi varstva cestne črte v dolnjem Vakufu ostati. Druga polovica kompanije šla je višje v Bugojno. Vse naše (17. polk) je šlo proti Livnu, le jaz sedim tu, s kopičico 100 mož, sredi Turkov, vstaškim napadom razpostavljen.

Vozniki z zlomljenimi vozovi, jahači s bolnimi konji, zaostali bolni vojaki, i. t. d. vse hoče pomoči, i zahteva pomoči od mene.

Sovražni napad se mi je uže napovedal. Jaz sem za ta slučaj Turkom grozil, da vso vas požgem, ker vstaški napad bi bil le po sporazumljenji vaščanov mogoč. Sicer so Turki tukaj prav prijazni, in mi donašajo obilo sadja in mleka.

Ravno se vrsta 360 voz, z živežem za Livno bliža. Kolona ta bode tukaj počivala, potem jo moramo eskortirati dalje. Dne 25. sept. po noči šlo je 182 ujetih vstašov, kateri 24 ur nič užili niso. Zaprl sem jih v velik hlev, postavil okolo in okolo straže, in potem zaklal se je vol. Vojaki so morali vso noč kuhati. Ob 5. uri zjutraj je bila hrana razdeljena. Ujeti vstaši so bosni i večjidel pravoslavni kristijani.

Vpijejo: kruha, kruha! Moji ljudje pak odgovarjajo „figo! — zašto niji ostal v svojej kući“. Ob 6. uri šli so dalje v Travnik, spremilo jih je 60 mož. Marširati morajo po dva in dva. Kdor iz vrste stopi je takoj ustreljen.

Mirú pač nemam ne po noči ne po dnevi. Vsak hip pride kavalerijska patrulja ali transport bolnih. Dežuje pa vedno. Moj društvenik je bolan oficir od regimenta 22., reserv. leitn. Rupnik iz Trsta. Na poti je obležal. Moj konj

je ozdravel, ali časa i prilike jahati ga nemám, če pa ga jaha moj služnik, redno mu uide, ter dirja okolo dokler hoče. —

Po noči 26. sept. prišel mi je ukaz, da moram sklicati v odbor Turke in kristijane, kateri odbor naj vse vasi in sela v okraju (kajmakamatu) dolnji Vakuf, ki obsega naj menj 25 milj, zabilježi, desetino odloči, jo izterja in hrani, ter zapisnike v 4 eksemplarih, vsak mesec predloži. Jaz naj vse to nadzorujem in gotovi denar hranim. Tako delo se zahteva od Turkov Bošnjakov, katero bi izurjeni uradniki do zime komaj zvršili.

Zapisnike in račune zahtevati od Turkov — jaz sem radoveden na obraze, kadar jim nalogo povem. „Nema; boga mi; jok“ bode odgovor teh odbornikov. —

Turki praznujejo zdaj Ramazan, to je, po dnevi spe, po noči jedo in pijo ter hodijo vso noč in tu in tam postajejo. Z obiskovanjem tudi mene nadlegujejo, a po 10 uri jih ne sprejemam več.

Denes — gotovo pa v 3 dneh, pričakujem vest, da se je Livno udalo. Potem pa takoj prosim premeščenja. Tu ne morem dalje prestat. Živeža se mi ne pošlje. Le meso imam. Kruha sem zadnje koloni prav sé silo nekaj vzel. Ker se železnica Sisek-Novi nij zidala, proč je upanje na boljši čas za oskrbljenje z živežom, — dober čas neporabljen. Uže zdaj nemamo moke za kruh, kaj bode, če vstanejo v deželi štirje vojni kori, mesto samo jednega — in kadar zima pride. Dežela da le mesa krme, ječmena in ovsa. Mlinov je komaj za navadne domače potrebe. Ti mlini so jako primitivno delani. Žito se bolj zdrobi nego smelje. Jaz od prehoda meje nijsem nikoli in nikjer v Bosni poštenega kruha videl.

Premožni del ljudstva se dosti voljnega kaže za novi red. Malovrednež je le navadni kmet Turek. Dober učinek napravijo katoličani. Odkriti in dobrovoljni ljudje so.

Lepi jatagan k sreči nijsem odposlal. Nekateri so odposlali orožje a bilo je v starej Gradiški konfiscirano. Gospodje so orožje deloma kupiti — kajti na bojišči ga je zapleniti mogel le oni, ki je bil v boji. — Jesensko vreme neprijetno občutimo.

Deželni zbor kranjski.

(IX. seja, 7. oktobra.)

Predseduje vitez Kaltenecker. Vlado zastopata: deželni predsednik vitez Kalina, in deželne vlade svetnik grof Chorinsky. Navzočnih je 33 poslancev.

Poslancu Navratilu se dovoli radi silnih opravkov odpust za 8 dni.

Deželni glavar odgovarja na interpelacijo poslanca Potočnika, zakaj se Kropenčanom nij dovolilo še zdaj pobirati doneskov za zidanje gospodarskega poslopja pri farovžu: da se je stvar zakasnila zaradi principijalnih ovir, in je nij bilo mogoče predložiti cesarju v potrjenje.

Okrajnemu cestnemu odboru v Radečah se dovoli pobirati za cestne potrebe 15 %, okrajnemu cestnemu odboru v Kočevji 20 %, in onemu v Trebnjem 15 % doklade za l. 1879.

Poslanec Pfeifer nasvetuje v imenu občinskega odseka: Slavni deželni zbor naj potrdi dovoljenje, katero je dal deželni odbor glede pobiranja 29 % priklad (katerih 10 % imarabiti za pokritje splošnih občinskih potrebščin, a 19 % za pokritje šolskih potrebščin v Čatežu) v davčnih občinah Čatež, Cerina in Globočica za leto 1878.

Sprejme se.

Poslanec baron Apfaltrern poroča v imenu finančnega odseka glede naprave dekliškega sirotišča in o dotičnej prošnji reda usmiljenih sestrá sv. Vincenca de Paul za podporo, ter nasvetuje, da, kadar bode dekliško sirotišče dodelano, se naroči deželnemu odboru, da ustanovi 20 štipendij iz dohodkov sirotiškega zaklada.

Poslanec dr. Poklukar nasvetuje, da bi se razen tega za notranjo opravo dovolilo 1000 gold.

Baron Apfaltrern temu ugovarja, češ, da se bode za sirotišče uže kaj storilo, kadar se bode vedelo bolj na tanko, kako in kaj, prej pa to nij mogoče. — Predlog dr. Poklukarja se ne sprejme, pač pa predlog odseka.

Poslanec Dežman poroča v imenu finančnega odseka o predlogih deželnega odbora radi pokojnine takih učiteljev, kateri so se po ministerskem ukazu 4. januarja l. 1877 pozneje v definitivnej službi potrdili, in nasvetuje:

1. Slavni deželni zbor naj Mateju Mraku, dolžanskemu učitelju, iz kranjsko-učiteljskega pokojninskega zaklada po milosti dovoli po 300 gold. letne pokojnine, začevši od meseca septembra letos.

2. Kar se tiče tistih učiteljev, kateri so po dobroti, ki jo daje c. kr. učnega ministerstva razpis 4. januarja l. 1877, št. 17084, uže sprejeti v stalno službo, naj se deželni odbor pooblasti, da ta čas, kadar gredo v pokoj, ali se njih posmrtnim svojcem določajo preskrbnine, on sme z dogovorom c. kr. deželnega učiteljskega sveta postopati tako, da jim službeni čas vsteva od tedaj, odkar so dovršili preskušnje za podučitelja, ter da odlikam (abfertigungen) in učiteljskim ter njih vdov pokojninam in dologam za odgojo v podstavo deva po 350 do 400 gold. dejansko-službenega prejemka na leto, pri čemer naj jim ne naklanja dobrot § 71 in § 79 v ljudsko učilniškem zakonu 29. aprila l. 1873, št. 22.

3. Prisposodbeno postopanje bodi tudi s tistimi iz poprejšnje dobe v učilniškej službi delajočimi učiteljskimi pomočniki, katerih nij zadela dobrota, da bi pozneje bili za trdno v službo postavljeni; a vendar bodi pri njih ta razložek, da se jim v podstavo milostivne pokojnine dovoli samo po 200 do 300 gld. dejansko-službenega prejemka na leto.

To se brez ugovora potrdi tudi v tretjem branji.

Prošnja deželnih služabnikov za povišano plačo se ne usliši, isto tako ne prošnja uradniške vdove Smukavec, da bi se jej povišala penzija, ali pa nekoliko na leto odločilo za odrejo otrok.

Prošnja občine Hotiče v šolskih zadevah se izroči deželnemu odboru, da jo izroči c. kr. deželnemu šolskemu svetu.

Podpornej zalogi slovanskih dijakov v Gradci se dovoli 100 gld., dijaškemu podpornemu društvu v Novem mestu pa 200 gld. podpore. Prošnja podpornege društva na filologičnej fakulteti na Dunaji, in prošnja P. Skaleta, da bi se ustanovila za njegovega sina, ki bi se učil živinozdravništva na Dunaji, deželna štipendija, ne vsliši se.

Vpokojenemu okrajnemu zdravniku Ipa-vicu se dovoli za njegovo službovanje v bolnici za silo v Novem mestu 100 gld.

Zaradi učitelja Pibernika nasvetuje Dežman v imenu finančnega odseka, naj se njegova prošnja za penzijo ne usliši.

Poslanec Dollhof nasvetuje, naj se mu

dovoli 150 gld. penzije, ker je storil mnogo za šolstvo in za umno sadjerejo.

Predlog poslanca Dollhafa je bil, ker so ga podpirali vsi narodni poslanci, z malo večino sprejet.

Dr. Vošnjak nasvetuje v imenu finančnega odseka, da se občini St. Peter dovoli za napravo mostu izjemno 200 gld. podpore.

Poslanec Robič podpira ta predlog in zbornica ga sprejme.

Potem se seja ob 1/2 1 uri po polu dne sklene.

Prilodnja seja je v petek 11. okt.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. oktobra.

Iz **Dunaja** se poroča 11. okt.: Grof Andrassy, Tisza in Wenkheim so bili denes pri cesarji. Avdijenca je trajala tri ure.

Državni zbor je sklican, kakor cesarjevo pismo v „Wiener Ztg.“ naznanja, na 22. oktober.

Minister **Auersperg** je te dni govoril z uradnikom „Tagespost“ in ta pripoveduje, da mu je minister rekel: „Oficijozno novinarstvo nič ne stane, ali opozicijsko ne. Novinarstvo jemlje denar, da molči. Pri posvetovanju nagodbe z Ogersko, manj kalo je vladi še nekaj glasov, in tiso mnogo veljali.“ — S tem je minister očito rekel, da je en del (dunajskega) opozicijskega časopisista podkupljiv, in da so glasovi nekaterih poslancev kupljivi. Zatorej ga „Deutsche Ztg.“ pozivlje, naj imena imenuje, da bode svet poznal nevredneže, ki dajo z denarjem kupiti svoje prepričanje. Isti nemški list tudi državni zbor pozivlje, naj se pozve od ministra, kateri so tisti „glasovi“, ki so toliko veljali.

Mej onimi, ki so zaradi **ministrske krize** dali dalje k cesarju poklicani, beremo tudi ime Coroninija, moža, ki slovenske razmere pozna, in se je dozda nasproti našim terjatvam pravičnega izkazoval. — Herbst je baje odbil snovanje ministerstva. — „Pester Lloyd“ se iz Dunaja piše, da nij pričakovati, da bi se ministrska kriza tako brž rešila. Zatorej se bode najbrž državni zbor sešel še ob tem ministerstvu in volil delegacije, pred katerimi bode Andrassy svojo politiko zagovarjal. Če ne bode odobrena, pravi baje Andrassy, da sploh nobene politike delat ne bode.

V **češkem** zboru bodo Čehi baje interpelirali zavoljo mnogih konfisciranj čeških listov.

Adresa **hrvatskega** sabora, kakor je osnoval jo dotični odbor, pravi, da so sijajne zmage naše armade izpolnile nalog ogerskega kralja, kateri je mogel zopet pridobiti one svoje dežele, katere je bil neugoden čas nje govej kroni odtrgal; hrvatska adresa misli, da okupacija se daje le rešiti, ako se bode organizacija osvojenih dežel počasi naslonila na organizem Dalmacije, Hrvatske in Slavonije v njih pravem razmerju k Ogerske, in ako se bode celokupnost kraljestev Dalmacije, Hrvatske in Slavonije ob pravem času uresničila.

Vnanje države.

Ruski listi modro svetujejo Avstriji, ki je zdaj zopet na razpotju, naj se oklene svojih slovanskih narodov, če hoče bodočnost imeti. Nemški listi pa so perfidni dovolj, da svojim bralcem lažejo, ka Rusi svetujejo, naj se vzdigne „Slovanstvo v Avstriji“ na gospodovanje čez druge narode.

Iz **Carigrada** se telegrafira „Standard“, da se turška okrožnica, s katero toži porta evropskim vladam Avstrijo, glasi mej drugim: „Kljubu želji tuške vlade, narediti konvencijo z Avstrijo, poslednja nij hotela, da si jej je to berlinski kongres naložil. Namesto pacificiranja je Avstrija prinesla v Bosno le ogenj in meč.“ Dalje Turčija pozivlje svoje poslance, naj opozoré vlade na „barbarska sredstva“, katerih se Avstriji poslužujejo, da bi Bošnjake podvrgli. Okrožnica laže, da so Avstriji tri dni v Banjaluki in v Sarajevu ple-

nili in ropali, v necih vaseh neškodljive ljudi umorili, z jedno besedo, da iztrebljajo mohamedanski življ v Bosni. V mnogih krajih — laže okrožnica dalje — so Avstriji turške bolnice (kje so neki?) izpraznili, muhamedanske bolnike na ceste vrgli, da so za svoje bolnike prostora naredili. — Turško resnicoljubje je znano iz lanske ruske vojske vsemu svetu. K večjemu kakov neumen nemškutar jim še kaj veruje.

V **Rodopskih** gorah je vstanek tamošnjih gorskih rodov zoper Bolgare in Ruse vodil Anglež St. Clair z drugimi angleškimi oficirji. Turški uporniki pa so angleške svoje oficirje pobili in St. Clair sam je komaj v Carigrad ušel. — Prav zaslužena plača angleškim pustolovcem in intrigantom.

Iz **Soluna** se javlja; Turška ladja „Armenian“ pripeljala je sem 1500 redivov iz Ruskega, ki so bili tam ujeti. Včeraj se je pa poslalo 1200 sirijskih redivov v Mitrovico. Poveljništvo turških čet se je preselilo iz Prištine zopet v Mitrovico, kjer je zdaj 9000 mož regularne vojske in imajo 14 Kruppovih kanonov. Poveljnik je Ferik Ali Mehmet paša. V Novem pazaru je 71 bataljonov turške vojske in 12000 albanskih bašibozukov, ter imajo 18 kanonov, v Sjenici stoji pa 4000 Albancev. Vse turške čete, ki se vračajo domov z Ruskega, pošiljajo se v Novi pazar. Poveljnik turške vojske na Kosovem, broječe 150.000 mož, bode Osman Nuri paša.

Gambetta je bil 11. v Grenoble si jaino sprejet. V svojem govoru je naglašal potrebo, da se volijo republikanski senatorji. Republika, dejal je, nij sovražnica vere, katera se pa ne sme z gospodstva željno sekto zmešavati.

Iz **Španije** se javlja: Marokanci so umorili španskega konzularnega uradnika blizu Tetuana kjer je kot delegiranec evropske komisije deloval za ustanovo bolnice.

Domače stvari.

— (Deželnega zbora) kranjskega enajsta seja je bila jako živahna. Zdaj ko uredovanje tega lista končujemo (ob 4. popoldne, da si se je že ob 10. začela) traja še dalje.

V deseti seji v petek, ki je šest ur trajala, je dr. Vošnjak izročil peticijo cerkniško, loško, starotrško in planinsko, ki odobravajo adresu. Klun je interpeliral zaradi konfiskacij, Pfeifer zaradi davkoskih rubljenj na Dolenjskem. Kočevska in postonjska volitev sta bili kljub ostremu ugovoru od narodne strani potrjeni. Slovenskemu gledališču se je iz gledališkega fonda dovolilo le 1000 gold. Razen tega je bilo več nasvetov sprejetih. — O obeh sejah sporočilo dopolnimo.

— (Odlikovanje.) Dež. šolski nadzornik Holzinger je dobil orden železne krone tretjega reda.

— (Za reguliranje Save) je štajerski deželni zbor dovolil večjo svoto 8000 gld

— (Tržaška čitalnica) napravi ko nec t. m. veliko besedo z vstopom namenjenim družinam mobiliziranih vojakov v Bosni in Hercegovini. Sodelovali bodo pevci iz Trsta in vsi zbori okolice.

— (Odbor slovenskega političnega društva „Edinost“) je v petek sklenil, da društvo napravi 27. t. m. tabor v Dolini v Istri s sledečimi točkami: 1. Protest zoper demonstracije lahonov na Primorskem.

2. Kako bi se dalo izboljšati duševno in materialno stanje Slovencev? 3. Kako bi se povzdignilo šolstvo na Primorskem posebuo pa v zanemarjeni Istri. 4. Na kak način bi se dalo pogojziti v najhitrejšem času mnogo goličave v Istri in na Krasu. Tabora se bodo vdeležili tudi vsi pevski zbori iz tržaške okolice in bode po taboru velikanska ljudska veselica. — Po-

vabijo se na tabor posebno vsi odlični narodnjaki iz vseh slovanskih pokrajin. Odbor želi, da bi se govorniki oglasili od raznih strani, posebno k drugej točki.

Zobni zdravnik

dr. Tanzer,

docent zobozdravništva na graškem vseučilišču, izvrševal bode v hotelu „pri Elefantu“ od 14. do 31. oktobra t. l. svojo

zobozdravniško in zobotehniško prakso.

Vsi p. n. bolniki se prosijo, naj se kmalu oglašé, da bode mogoče vse operacije polagano in kolikor mogoče brez bolečin dovršiti.

Dr. Tanzerjeva c. kr. priv. antiseptikon ustna voda, zobni prah in zobno testo dobiva se pri njem, kakor v Ljubljani zmirom pri bratih Krisper, v Birschitzjevi lekarni, pri E. Mahru in Businaro; v Kranju v lekarni Savnikovej; v Skofjeji Luki pa pri trgovcu Marinšku. (338—1)

V začetku šolkega leta se prav toplo priporočujejo sledeče šolske knjige:

Kocen-Lapajne: Zemljepis za ljudske šole, cena 15 kr.

Netolička-Lapajne: Občna zgodovina za ljudske šole, cena 25 kr.

Netolička-Lapajne: Prirodopis za ljudske šole, cena 60 kr.

Netolička-Lapajne: Mala fizika za ljudske šole, cena 25 kr.

Decker-Lapajne: Fizika in kemija za ljudske šole, cena 70 kr.

Lapajne: Geometrija za ljudske šole, cena 24 kr.

— Domovinoslovje za ljudske šole, cena 12 kr. (334—2)

Dobé se pri „Učiteljskem društvu za slovenski štajerski“, pri založnikih, knjigarjih in pisatelju.

Učiteljska služba.

Na jednorazrednej ljudski šoli v Velikej Dolini razpisuje se služba učitelja z letno plačo 500 gold, in prostim naturalnim stanovanjem.

Prositelji uložé naj svoje dobro urejene prošnje, in sicer oni, ki so že v javni službi pōtem predstavljenega okrajnega šolskega sveta najdaljše

do konca meseca oktobra t. l. dotičnemu okrajnemu šolskemu svetu.

C. kr. okrajni šolski svet v Krškem, dne 7. oktobra 1878.

(333—3)

Predsednik: Schönwetter.

Nagla in gotova pomoč zoper bolezn v želodci.

Dr. Rose

krepični balzam,

najboljše in najizdatnejše sredstvo za

ohranitev zdravja,

čistitev in vzdržanje čistoče sokov in krvi ter za pospešenje dobre prebave, dobiva se pravi po 50 kr. in 1 gold.

vedno v zalogah: v Ljubljani pri lekarni-čarjih: G. Piccoli, Jos. Svoboda, Erasmus Birschitz; v Rudolfovem: Dom. Rizzoli, lekarnar; v Kočevji: Andr. Braun.

Vse lekarne in večje prodajalnice materialij v Avstro-Ogerskeji imajo zaloge tega krepičnega balzama.

Glavna zaloga:

B. Fragner,

lekarna „k črnemu orlu“, Eck der Spornergasse Nro. 205—III. in Prag.

Prepis.

Brandeis, 12. januarja 1876.

Visokočestiti gospod!

Uže dlje časa sem trpel bolečine v želodcu ter se mi nij ljubilo jesti. Tu me je nekdo opozoril na Vaše zdravilo „dr. Rose krepični balzam“ in jaz sem ga zavžil.

Porabivši prvo sklenico, opazil sem užo dober vseh in ko sem še nadalje rabil Vaš balzam, so bolečine v želodcu užo popolnoma izginile, dobil sem zopet apetit in zdaj sem do cela zopet ozdravel.

Zahvaljujoč se Vam najpolsrnejše, in najtoplejše priporočujoč „dr. Rose krepični balzam“ vsem bolnim v želodcu, se beležim z odličnim spoštovanjem

(85—15)

F. Staudigl.

Priporočilo.

Podpisani naznanja najljubnejše, da je bil na svetovni razstavi v Parizu, ter more zdaj izdelovati

obleke za gospode

po najnovejši noši, elegantno in prav po ceni. Svojim čestitim p. n. naročnikom za njih zaupanje zahvaljujajoč se, prosijo se zagotovilo realne in ročne postrežbe še na dalje za blagovoljna mnogoštevilna naročila.

Franjo Železnikar
v Ljubljani.

(323-2)

Naznanilo.

Podpisani ima na prodaj kakih 448 kilo čisto izbranega

medu v satovju,

prve vrste, za rejo čebelj; na sezansko postajo postavljen, prodaja se po 35 gold. 100 kilo. Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri podpisaniem.

V Sežani, 5. oktobra 1878.

(331-2)

Oskar Pollaj.

Marke Wir empfehlen geschützt.
als Bestes und Preiswürdigstes

Die Regenmäntel,
Wagendecken (Plachen), Belleinlagen, Zelbstoffe
der k. k. pr. Fabrik

von M. J. Elsinger & Söhne
in Wien, Neubau, Zollergasse 2.

Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.

(195-89)

Karel S. Till

trgovstvo s knjigami in papirjem, pod Trnovo št. 2, zaloga vseh potrebščin za urade in knjižnice; zaloga navadnega, pisarniškega in zavijalnega papirja. Vse potrebšchine za merjenje (inženirje), slikarje in risarje. Najnovejša v konfekciji za papir. Zapisovane in opravljene knjige. Izdelujejo se tudi monogrami na pisarniški papir, vsilne karte in pisenske zavitke. (158-94)

G. PICCOLI,

lekar v Ljubljani, na dunajske cesti „pri angelju“.

priporočila:

1. Tr. Rb. Comp. sploh imenovana **FRANC-OVA ESSENCA**

izvrstno pomaga zoper vse notranje bolezni v želodcu, pri telesnih zaprtostih, hemoroidih itd. Ta tinktura se vsakej družini najgorkeje priporoča, ker je že veliko tisoč ljudem k zdravju pripomogla. Steklenica s podukom o rabi vred velja 10 kr.

2. **Dr. Mora-ovo zdravilo zoper mrlice** pomaga pri tej bolezni neizmisljivo, steklenica velja 8 kr.

3. **Malinčni sok** (Himbeerabzug) iz domaćih, gorskih malin, v steklenicah, ki drže 1 kilo — po 80 kr. — Temu, ki več kupi, še ceneje.

4. **Anestezina ustna voda**, steklenica velja 60 kr., in zobni prah, škatlica po 40 kr.

5. **Praha** za pokončanje bolih, ščurkov in drugega mrčesa iz pravih dalmatinskih rož, paket po 10 kr.

6. **Homeopatska apoteka**, popolnem urejena po prof. Hagerju.

1 steklenica jagodič velja 10 kr. 1 steklenica jagodič velja 20 kr.

Vsako zdravilo se natančno po naročilu pravi v zahtevani stopni močno.

7. **Dorsch — ribje olje**, se rabi zoper škrofelje, škrofelinske kostne bolezni, sušico, kašelj i. t. d., steklenica velja 60 kr., z železovoditrom 1 gld.

Gospod **G. Piccoli**, lekar in Ljubljani.

Kaseli in teska sapa sta me hudo nadelgovala, zato sem po zdravniškem nasvetu tri mesece zaviral Vaše Dorschevo ribje olje z železovoditrom. — Uže po zavzemi nekoliko steklenic sem čutili veliko olajšanje, — zdaj pa se imam samo izvrstne zdravilne moči tega olja zahvaliti da sem kasleji čisto odpravil, in svojo zdravje zopet zadobil. Zato morem to zdravilo očitno najgorkeje priporočiti.

V Ljubljani, dne 9. septembra 1878.

Janez Kilar, trnovski kaplan, lekar in Ljubljani, se točno izvršujejo proti postopnemu povzemu. (337-1)

Tuji.

11. oktobra:

Pri Slonu: Neuman iz Dunaja. — Mikusch iz Ptuj. — Ott iz Novega mesta. — Eberl iz Dunaja. — Canitz iz Pisina. **Pri Mališm:** Wiener iz Dunaja.

Dunajska borza 12. oktobra

Enotni drž. dolg v bankovcih	60	gld.	70
Enotni drž. dolg v srebru	62		35
Zlata renta	71		—
1860 drž. posojilo	110		50
Akcije narodne banke	787		—
Kreditne akcije	221		60
London	117		30
Napol	9		38 1/2
C. kr. cekini	5		59
Srebro	100		—
Državne marke	57		90

M. Neumannova

velika zaloga narejene obleke.

Za gospode:

Suknene zimske suknje	gl. 16
Sukneni menčikovi	20
Menčikovi iz lodna	14
Moderna obleka	22
Črna obleka	25
Jesenske površnje suknje	12
Lovske suknjice iz lodna	7
Suknene hlače	7
Ponočne suknje	10
Reithofferjev dežni plašč	9

Za dečke:

Suknen menčikov	gl. 10
Suknene obleke	12
Črne obleke	16
Lovske suknjice od lodna	4
Zimske suknene hlače	4

Za otroke

od 2 do 8 let:

Obleke iz klobučine brez hlače	gl. 3-50
Lovske obleke s hlačami	4-50
Suknena obleka s hlačami	6-
Površnje suknje	7-

Za gospé

najnovejši paletoti z Dunaja:

Suknje po obliki za gospode od palmerstona	od gl. 6 do gl. 24
Suknje po obliki za gospode, ratinaste ali šopkinaste	" " 10 " " 20
Suknje po obliki za gospode, iz sukna stisnjenega iz vravnane preje	" " 14 " " 38
Moderni dežni plašč od sukna	" " 9 " " 22
Elegantne ponočne suknje od klobučine	" " 8 " " 18

priporočila

M. Neumann,

v Ljubljani, slonove ulice št. 11.

Izvanjska naročila se s povzetjem natanko izvršujejo, in ono, kar se ne dopade, brez ovire zamenj. (335-1)

Neizogibno potrebno za župane, občinske urade in odbornike.

Ravnokar je popolnem iz nova izišel, ter se dobiva v samozaložbi

Klein & Kovača (Egerjeva tiskarna),

v špitalskih ulicah št. 5:

Navod

za občinske predstojnike v njihovih poslih samostalnega in naloženega jim delovanja. Spisal **Anton Globočnik**, c. kr. okrajni glavar, vitez Franc-Josipovega reda. — Cena 80 kr.

Ta skoro 8 pol obsežajoča knjižica v nemškem jeziku, daje popoln poduk občinskim odbornikom in uradom, kako morajo v njihovih težkih službenih opravilih postopati tako v formalnih kakor tudi v materijalnih zadevah; navedene so natanko tudi vse državne in deželne postave in ukazi; za dostavek ima ta knjižica 47 formularov in alfabetično kazalo. (328-2)

Premeščenje.

Zaloga kožuhovine, klobukov in čepic

podpisanega je od denes naprej v novo zidanj hiši št. 52 v

slonovih ulicah.

Udano podpisani priporoča za jesenski in zimski čas svojo bogato in po najnovejših šegah sortirano zalogo za dobrotna naročila p. n. tukajšnjemu in občinstvu na deželi.

Sè spoštovanjem

(339)

Anton Krejči.

Zaloga hišne oprave,

na bregu št. 10.

Podpisani priporoča p. n. občinstvu svojo veliko zalogo uže dovršene hišne oprave, bogato ozaljšano ali navadno, politirano ali lakirano; potem stole iz trstja, narejene žimnice, žimo vsake vrste, vse to po prav niskej ceni. Na zahtevanje delajo se tudi garniture, in vse vrste dela, spadajoča v priročne **tapetirarstva**.

Izvanjska naročila se točno in cenó izvršujejo.

Nadalje se podpisani priporoča tudi za izvrševanje raznega

mizarskega dela,

ter prevzame tudi vsa stavbena mizarska dela.

Množih naročil nadeja se

sè spoštovanjem

Ludvik Widmayer,

mizar in trgovec s hišno opravo, na bregu št. 10.

(336-1)